

පොළොන්නරුවේ හින්දු දේවාලවල ගෘහ නිර්මාණ ලක්ෂණ

එස්. කේ. එල්. ඩී. කුමාර් ¹

පී. එච්. ඒ. එස්. හේමමාලි ²

HS/2013/0521, HS/2013/0301

සුවිශේෂී ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයකට අනුව ඉදි වූ පොළොන්නරුවේ ශිව දේවාලවල ගෘහ නිර්මාණ ලක්ෂණ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි මුඛ්‍ය අරමුණ වේ. පොළොන්නරු රාජධානියට අයත් ගොඩනැගිලි සහ මූර්ති කලාව ද වෝළ ආධිපත්‍යය මෙන්ම කාලිංග මාස වැනි දේශපාලනික ආක්‍රමණ හේතුවෙන් විවිධ වෙනස්කම්වලට නතු වූ බව පිළිගත් මතයයි. මෙම සමයේ ශෛව දේවාල ගණනාවක් පොළොන්නරුවේ ඉදි වීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ශෛව භක්තිකයන් වූ සොළීන්ගේ ආගමික අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගැනීම යි. දැනට හඳුනා ගෙන ඇති එවැනි ශිව දේවාල සංඛ්‍යාව හතරකි. මෙම හින්දු දේවාලවල අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය පිළිබඳ සැලකීමේදී ආලින්දයකින්, අන්තරාලයකින් හා ගර්භ ගෘහයකින් සමන්විත වී තිබීම සුවිශේෂී වේ. ගර්භ ගෘහයේ ශිව දෙවියන් වෙනුවට වන්දනාමාන කිරීම සඳහා ශිව ලිංගය පිහිටුවා තිබේ. මීට අමතරව ශෛලමය පදනම හා ගඩොලින් කළ උපරි ව්‍යුහය, ගෙඩිගේ ශෛලියට අයත් වීම, ගෙබිම ඔපමට්ටම් කරන ලද සෙල් පුවරු අතුරා තිබීම, දොරටුවල උළුවස්ස කැටයමින් අලංකාර කර තිබීම, සෙල් කුට්ටි එකිනෙක සම්බන්ධ කර බිත්ති නිර්මාණය කර තිබීම, ශිව ලිංගය දෝවනය කළ ජලය බැස යාමට සෙල්මුවා පිහිල්ලක් ඉදි කිරීම, බොරදම් සහිත අධිෂ්ඨානයක් මත ගොඩනැගිල්ල ඉදි කර තිබීම යන ලක්ෂණ මෙම අධ්‍යයනයේදී හඳුනා ගත හැකි විය. ඒ අනුව ලාංකීය ගෘහ නිර්මාණ කලාවට දකුණු ඉන්දීය බලපෑම මිශ්‍ර වූ ආකාරය ද හඳුනාගත හැකි ය. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව දේවාල බිත්තිවල ගල් කුට්ටි බදාම නොමැතිව එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීම, ගෙබිම සියුම්ව කැපූ සෙල් පුවරු අතුරා තිබීම, දොරටු උළුවහු ලියවන ලද දැව කණු මෙන් නිර්මාණය කර තිබීම ආදී ලක්ෂණවලින් ශිල්පියා ගල් නැමැති රළ මාධ්‍යය හැසිරවූ අයුරු අවබෝධ කර ගත හැකිය. ඒ අනුව පොළොන්නරු ශිල්පියාගේ අපූර්ව නිර්මාණාත්මක කුසලතාව පොළොන්නරුව රාජධානියට ශිව දේවාල ආකෘති අවකීර්ණ වීමෙන් අවබෝධ කර ගැනීමට ද හැකි වේ.

ප්‍රමුඛ පද: හින්දු ආගම, ශිව දේවාල, ගෙඩිගේ, ශෛලමය ගොඩනැගිලි

1 දෘශ්‍ය කලා හා සැලසුම්කරණය (විශේෂවේදී) ප්‍රථම වසර lalanideepthi93@gmail.com
 2 දෘශ්‍ය කලා හා සැලසුම්කරණය (විශේෂවේදී) ප්‍රථම වසර ghashemamali10@gmail.com